

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Elogia Societatis Iesv Sive Propugnaculum: Pontificum,
Conciliorum, Cardinalium, Antistitum, nec non
Imperatorum, Regum, Principum & aliorum Virtute,
Religione, omniq[ue] Literatura illustrium (etiam ...**

Gomez, Cristobal

Antverpiæ, 1681

Joannes Bapt. de Marinis Gen. Ord. n. 53 Capitulum Gen. Valent. an. 1596
Thomas Turcus Ord. Gen. Capitulum Gen. Rom. an. 1656

urn:nbn:de:hbz:466:1-38486

rum. Hæc ille. Qui omnium Ordinum, & inter eos florentis vineæ Societatis Apostolicorum Virorum salutis animarum insistentium œconomiam, fragrantiam spiritu prophetico visus est (vt dicunt aliqui) describere. *Hæc doctissimus æque ac grauissimus M. Grauina in Ignatij Parentis, Matris Societatis, ac filiorum præclaram commendationem & laudem, in suo Libro de voce Turturis Par. 2. cap. 30. iam citato. Et postea cap. 32. addit) Futurum in Ecclesia fructum maximum strenuorum militum Societatis IESV, qui ad defendendam Ecclesiam ipsi in hac miserrima ætate diuinitus missi sunt, vberem messem inferentes in horrea Domini. Sic Illustrissimus Societatis Encomiastes apud Paul. Leonard. in Apolog. pro scientia Media Par. 2. num. 88.*

Quæ inter omnes Ordines florentis vineæ odorem spirat.

Eius filij strenuissimi milites ad defendendam Ecclesiam.

vberem messem in horrea Domini inferentes.

53. A IOANNE BAPTISTA DE MARINIS, tam præclari Ordinis Generali meritissimo, qui pro ingenti suo amore ac beneuolentia in Societatem, vniuersam cum ipsa strictissimam vniuerso Ordini peregre literis commendat: & ne tanti testimonij Societati perhonorifici admodum vel apex deperdatur, totum hic transcribere, longo licet stilo ductum, opera pretium duxi, & sic se habet. Fr. Ioannes Baptista de Marinis Sacræ Theologiæ professor Ordinis Prædicatorum humilis Magister Generalis, & seruus. In Dei Filio sibi dilectis vniuersis ac singulis eiusdem Ordinis Religiosis salutem in eo, qui fecit vtraque vnum. Cum Templi velo diuiso indiuisam Crucifixi IESV Tunicam arguta antithesi componens S. Athanasius, inde Iudæorum perenne opprobrium, hinc diuinitatis Christi præualidum elicit argumentum: [nimirum (ait) velo scisso Tunica Christi ne à carnificibus quidem diuisa est, nempe hoc ipso contestans, quod non diuisibile, sed indiuisibile verbum est Patris] Mirares! illud augustissimi Templi sacrum, ac preciosum velum loco tutissimo pendulum assiduis hinc, & inde leuitarum excubijs obseruatum, inuiolabile, intactum euadere scissuram nequit, in duo scissum est, & quidem à summo vsque deorsum: quando interim intextilis illa Christi Tunica sub mili-

Societatis eximia commendatio à Prædicatorum Generali. Matth. 27 51. Ioan. 19. 23.

tum pugnaci manu, in loco supplicij inter auarissimos hostes, & acutos mucrones integra manet, & illæsa. In hoc igitur Christum Deum, quem velabat velum, reuelauit Tunica, facta iam ipsius diuinitatis eximia prædicatrix, vt intelligamus, diuisionem ijs quidem congruere, qui Christum obuelant, indiuisiōem vero ac vnitatem his, qui Christum prædicant, ac mundo reuelant.

Fratres mei Charissimi; quotquot mecum, & sub me profitemini hunc Ordinem, qui Christum prædicat Crucifixū, discite ab hac indiuisa Tunica Christi prædicare diuinitatem, illa quæ ante mortem Domini sui texerat humanitatem, rexit à morte Deitatem: qua methodo! indiuisiōe, diuidantur, scindantur, rumpantur qui Christum obuelant, abscondunt, eclipsant: at nos qui eum prædicamus, retegimus, reuelamus, neuiquam diuidendi sumus ab ijs, qui nobiscum prædicant indiuisibile verbum Patris, qui sese omnia ad maiorem Dei gloriam atque præconium destinare peculiari ac verissimo symbolo profitentur, qui inconsutilli Christi Tunica simillimo nobis conflantur Apostolicæ vocationis stamine, atque velut IESV Socij dissociari à nobis minime debent. Vultis dicam apertius? Cum in clyta Societate IESV perseveret nobis iugiter illa indiuisibilis vnio, & contextus qui Christi impartibilem Tunicam decet, sit nobis vtriusque anima vna, & cor vnum in Domino, quem æmulo deuotionis ardore pariter Euangelizamus, hunc nostra prædicet mutua indiuisiō: scindatur Templi Iudaici velum, at non dissoluamur, non laceremur, non dissiliamus vnquam, quos in idem Apostolicæ prædicationis subtegmen peritissima spiritus sancti textina desuper conglomerauit, substrinxit, concinnauit.

Negat Mag. Gregorius Christum ab eo prædicari, qui in hoc munere cooperarios, aut aspernatur, aut admittere ac amare recusat: vt quid enim Saluator discipulos ac prædicatores suos misit binos ante faciem suam! quando præstabat
non

Luc. 10. 1.

nōn binos mitti , sed singulos in tanta adhuc Operariorum paucitate ! [verum combinandi erant , inquit Gregorius , quia minus quam inter duos charitas haberi non potest.] Noluit ergo prædicari Christus nisi ab vnitis & indiuisis , qui in eodem prædicationis Officio noscent amplecti consortem , charitatem mutuam colere , veramque discipulorum Christi tesseram , in amica combinatione circumferre : qui charitatem erga alterum non habet , prædicationis Officium suscipere nullatenus debet.] Dissolue combinationis vinculum , & missionis tuæ fidem amisisti , à cooperario dissociaris , & Christi prædicator non putaberis.

Idem clarius , & veluti intento digito nobis oclamat Glossa Interlinealis ad illa verba Mathæi 4. Vidit duos fratres, Matth. 4.
18. quod videlicet primos Apostolorum semel, iterumque binario numero vocarit Saluator , [quia vnitatem fraternæ dilectionis probauit , sine qua nullus in Ordinem Prædicatorū admittitur.] Aduertamus : in Prædicatorum Ordine nullus admittitur , aut esse censetur ; quisquis in Apostolica vocatione combinationem diffuit , fraternæque dilectionis lacerat vnitatem. Ergo , aut nullus sit Prædicatorum Ordo , si nullus admittitur , aut cum eo sit fraternæ dilectionis vnitatis , & contextus erga eos , quibus in Christi vocatione combinamur.

Semper ita censere , aut consueuere Patres nostri , & ne qua inter Religiosam illam Societatem , nostrumque Ordinem hiaret vnquam diuisio , latis Comitallyter grauissimis legibus cauere studuerunt. Recolite Generalis Capituli Valentini anno 1596. celebrati Admonitionem quartam , cuius hic est tenor. [Admonemus omnes fratres Ordinis nostri , pariterque in Domino hortamur , vt fraterno , sinceroque affectu prosequi velint Religiosos omnes , cum quibus ad eundem finem tendere debemus , specialiter vero eos , qui inter reliquos non segniter laborant pro fide Catholica tuenda , & salute animarum procuranda , Patres scilicet Societa-

tis IESV, quos plurimum inter ceteros illis commendamus, optantes, vt operibus internæ affectioni, & charitati testimonium reddant, eisdem vbi poterunt inseruendo, nulloue pacto, verbo, vel facto offendendo: talis siquidem offensæ (si, quod absit, occurrerit) seueram mandamus à Prioribus, & Prouincialibus vindictam sumi, grauitè puniendo offendentes: quod si non egerint, vt Reuerendiss. Pater Generalis id rescuerit, delinquentem puniat, & simul atque ipsos à suo officio absoluet.

*Et à Generalissimo
Romæ celebrato, sub
Rmo. Thoma Turco.*

Recolite insuper Capituli nostri Generalissimi Romæ anno 1644. celebrati Ordinationem 21. quæ sic se habet. [Ordinamus, ac omnibus Religiosis curæ nostræ subiectis districtè præcipimus, vt quemadmodum Christiana charitate tenemur, omnes Dei seruos, aut quorumcumque ordinum Religiosos, potissime Mendicantium, quos aut Ecclesiasticæ vitæ cultura, aut Sanctioris vitæ nobis æquales reddit) omni honore, atque amore prosequi, omniaque eis hospitalitatis obsequia præstare. Eadem sollicitè in RR. Patres Societatis IESV benigna cum humanitate impendere conentur. Horum & personas singulas, & Societatem totam benignissimè, & religiosissime colant ac venerentur, & tam intus quam foris vbi de eorum Sancto instituto, modo viuendi, & regimine sermo inciderit, adeo circumspectè, & honorificè semper de eis loquantur, vt tota Christiana Respublica nostri in eos impensissimi amoris testimonium reddere queat: & vt ipsi in nobis charitatis eximiæ officia, ac benevolentia viscera experiantur, quorum quamuis non vna semper in sentiendo mens, voluntas tamen, & cor vnum, & anima vna in Domino nunquam, vt desit, oportet.]

*Et ab alio
ibidem celebrato.*

Demum attendite postremi nostri Generalis Capituli Romæ 1656. habiti confirmationem 10. hisce conceptam verbis: [Confirmamus ad extremum apicem ea omnia, quæ de peculiari deuotionis affectu Religiosissimæ Societatis IESV
à no-

à nostris vbique exhibendo, tum in Generali Capitulo Valentino admonit. 4. tum in Generalissimo Romano, anno 1644. ordinat. 21. pie, sancteque instituta sunt, ac Patrum nostrorum vestigijs inhærentes, mandamus vniuersim ac sigillatim omnibus nostri Ordinis fratribus, quod præfata celeberrimam Religionem omni loco, & occasione honorificè suscipiant, amice venerentur, palam ac priuatim à calumniantium aculeis, morsibusque defendant, hospitalitate, confidentia, necessitudine, obsequio colant, nullaque feriæ, & intimæ benevolentia officia prætermittant, vt mutua dilectionis necessitudine, tum ipsi Religiosi Patres, tum reliqui cognoscant omnes, quia Christi sumus discipuli: præuaticatores vero huius Sanctissimæ legis, si qui deinceps fuerint (quod absit) mox ipso facto, incurrant, ac incurrisse declarentur, priuationem vtriusque vocis, graduum, ac officiorum cum perpetua inhabilitate, quam solus Minister Ordinis, vel Capitulum Generale auferre possit. Prouinciales quoque, & alij Superiores quicumque has pœnas transgressoribus infligere dissimulauerint, à suis officijs absoluantur.]

En filij charissimi, quænam semper in Ordine nostro viderit de strenuis hisce commilitonibus nostris præclara opinio: en quanta solitudine cauerint perpetuo Patres, ne nostri à viris tam bene de Ecclesia meritis, ac porro merentibus, vnquam vllius præposteræ æmulationis, aut simultatis diuortio sese rescinderent; hoc enim agnouerint nulli magis quàm inconfutibili Christi Tunicæ nociturum, nulli minus quàm Prædicatorum Ordini quadraturum.

At vulgi, inquit, adagium est, figulus figulum odit: apposite id quidem, sed pro figulis, pro ijs, inquam, qui non nisi terrena versare norunt, ac sapere, quorum manus affatim in luto sudant, ac sordent, quibus omne in figmento, & argilla studium est, ac lucrum; at vero si nostra conuersatio in cælis est, vt esse debet, si didicimus leuare puras ma-

*Resuita
Strenui
commilito-
nes, & op-
time de
Ecclesia
merentes.*

nus sine ira, & disceptatione, si nobis vni animarum salutis intentis illud censetur lucrum nostrum quidquid lucrantur contribules, vtique ab illo adagio eximere nos debet ministerij nostri puritas, ac celsitudo: proinde quantum à figulina vilitate distat Guzmanæ proles, quam procul à fingendi arte Ordo veritatis, tantumdem distemus à liuore, quo figulus figulum auersatur.

Ergo ad vos conuertitur, ad vos reuertitur inclyta nostra parænesis, dilectissimi filij vobis iterum iterumque Tunica Christi inuiolatam integritatem, velex eo quod prædicatrix est Deitatis enixe commendamus, illam seruauerunt in diuisam truculenti carnifices, & non seruabunt pij Religiosi conclamant prophani milites, non scindamus eam, & à sacris tandem hominibus dilacerabitur? ipsane diuisores admitteret, admisit sortes, velut solo consortio seruanda illæsa, solisque consortibus indemnitate suam debitura, & nos pigebit sanctiori consortio eandem tueri, ac tenere indiuisam? absit, eia absit à nobis nostrisque consortibus omne quod sapit diuisionem, absit his contesseratis Ordinibus inordinata scissura, [perenne opprobrium Iudæorum quos velum scissum vbique confundit, quin potius, hortante Mellifluo Doctore, omnes concurramus pariter in vnã Tunica, & ex omnibus constet vna, simul omnes simus illa vna, solliciti seruare vnitatem spiritus in vinculo pacis.] Id nobis vtrunque pergat diuinitus præstare indiuisa Trinitas, Pater, Filius, & Spiritus Sanctus. Valete filij quotidie ad aram memores nostri charæque Societatis. Romæ in Conuentu nostro S. Mariæ super Mineruam, die 25. mensis Martij ann. 1661. Fr. Ioannes Baptista de Marinis.

Veneratione
particulari
prosequendus
à Societate
Ven. Ordo
Prædicato-
rum.

Has literas quanti fecerit Societas constat ex Decreto 19. Congregationis vndecimæ Generalis, quod hic transcribere memoria nostre gratitudinis postulat. Cum, inquit, peruenisset ad Congregationem per vnum aliquem è PP. Electoribus notitia Epistolæ ab Reuerendiss. P. Fr. Ioanne Baptista de Marinis Magi-

Magistro Generali Ord. Prædicatorum ad dilectos sibi in Dei Filio vniuersos, & singulos eiusdem Venerabilis Ordinis fratres directæ, eiusque manu subscriptæ, ac sigillo munitæ, & ab Ordinis Secretario traditæ, in qua decreta aliquot continentur in honorem, commendationemque Societatis, in Comitibus Generalibus Ordinis condita, censuit Congregatio, nulla etiam maiori expectata huius rei noticia, huic prouocationi honorariæ respondendum imprimis honorifica gratiarum actione, nomine suo, eidem Reuerendiss. P. Mag. Generali deferenda, tum deinde graui ad nostros omnes commendatione, quam ex Congregationis sensibus voluit renouatam: Nimirum, vt illustrissimum, natuque maiorem in Ecclesia Ordinem, sanctitate, doctrina, rebusque præclare gestis de illa optime meritum, peculiari beneuolentia complectantur; de illa magnificè sentiant, & loquantur; aliisque Venerationis significationibus, & charitatis officijs prosequantur. *Hactenus Societatis decretum.*

Et vt plene, ac plane constet de signis beneuolentiæ, & charitatis exercendis erga Patres Ordinis Prædicatorum in prædicta Congregatione VIII. stabilitis, hic eius Decretum 12. in perpetuam nostræ gratitudinis memoriam transcribere opere pretium duxi. Quod sic se habet.

Cum Reuerendiss. P. F. Thomas Turcus Magister Generalis Venerabilis Ordinis Prædicatorum, in Generalissimo Capitulo ad plura & maxima eius Ordinis in Societatem nostram vetera merita, illud nouissimum pro sua in nos beneuolentia singulari adiecerit; vt & Societatem Vniuersam, & singulas eius personas, non sine honorifico testimonio, omnibus charitatis, ac Venerationis officijs, suis Religiosis colendam districte præceperit; decreuit Generalis Congregatio, vt quod iam à P. N. Generali piæ memoriæ Mutio ordinatum fuit, id nunc totius Societatis sensu, & auctoritate districte præcipiatur. Vt scilicet nostri omnes, vbique gentium, de Venerabili Ordine Vniuerso, de Sanctis eius Institutis, eximia doctrina, ac præclare gestis cum ea commen-

De signis beneuolentiæ, & charitatis erga illum exercendis.

datione, priuatim, ac publice loqui, cum eisque peramanter agere, & mutuæ hospitalitatis, ceterisque omnibus charitatis officijs, certare studeant, eo cultu, ac veneratione, quæ & minimam hanc nostram Societatem decet, & religiosissimæ familiæ, natu ac dignitate maiori, maximè debetur.

A FRANCISCANIS.

*Societas à
Capit. Ge-
ner. Valli-
solæ. Com-
mendata.*

54. **A** CAPITULO GENERALI Vallisoleto celebrato anno 1565. quod postquam Seraphici sui Ordinis Religiosus præcepisset aliorum Ordinum Religiosos bene tractare, addidit, Præcipuè Patres Societatis IESV, quos debent amare, honorare, & cum charitate recipere ad suorum festorum celebrationem, &c. Ita in sermone de stigmatibus S. Francisci per P. Ioannem de Armenta Hispani typis edito ann. 1618. fol. mibi 3. col. 1. In quibus verbis venerabiles illi Patres in grauissimo illo Capitulo congregati, Specialem suum amorem & estimationem erga Societatem & suos satis demonstrarunt.

*Et à Com-
missario
Prouincia
Belgica in
erectione
Collegij Na-
murcensis.*

55. **A** COMISSARIO GENERALI Prouincie Belgicæ: cum sermo varius de erigendo Namurcensi Collegio crebresceret, periculum multis amicis subesse videbatur, ne Religiosi Patres Instituti S. Francisci de Observantia, quorum præcipua Namurci auctoritas, et negotio remoras adferrent. Commissarius ergo P. Guardiani rogatu, Cavit in virtute sanctæ Obedientiæ, & sub pœna carceris, ne suorum quisquam factò, verboque ostenderet, aduentum Societatis in eam urbem sibi gratum non esse. Passus est etiam nostris dictus Guardianus ingenuè, Nostrorum commendatione longe auctiores accessisse eleemosinas Monasterio, etsi alendo militi Ciuitas nunquam magis exhausta fuisse videretur. Hæc in *Annal. Soc. ann. 1600. fol. 516.*

56. **AB** EMANVELE RODERICO Insigni Lusitano & Scriptore eruditissimo, Seraphici Firmamenti stella fulgentissima: qui

Tom. I.